

กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา : กฎหมายลิขสิทธิ์

เนติบัณฑิตยสภา

1 กันยายน 2565

ดร. ธรรมนุญ พิทยาภรณ์

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

วิธีการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์

- ผู้สร้างสรรค์งาน
- กรณีจ้างแรงงาน :
 - ลูกจ้าง เว้นแต่ตกลงเป็นอย่างอื่น (ม. 9)

- กรณีจ้างทำของ :
 - ผู้ว่าจ้าง เว้นแต่ตกลงกันเป็นอย่างอื่น (ม. 10)
- การสร้างสรรค์งานโดยการจ้าง/ตามคำสั่ง/ในความควบคุมของหน่วยงานรัฐ :
 - หน่วยงานของรัฐ เว้นแต่ตกลงเป็นอย่างอื่น (ม. 14)

- การตัดแปลงงานโดยได้รับอนุญาต :
 - ผู้ตัดแปลงได้ลิขสิทธิ์ในส่วนที่ตัดแปลง แต่ไม่กระทบสิทธิ
เจ้าของเดิม (ม. 11)

“ดัดแปลง” หมายความว่า ทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปใหม่ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม หรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนอันเป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานชิ้นใหม่ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

(1) ในส่วนที่เกี่ยวกับวรรณกรรม ให้หมายความรวมถึง แปล วรรณกรรม เปลี่ยนรูปวรรณกรรม หรือรวบรวมวรรณกรรมโดยคัดเลือกและจัดลำดับใหม่

(2) ในส่วนที่เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ให้หมายความรวมถึง ทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปใหม่ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ โดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำชิ้นใหม่

(3) ในส่วนที่เกี่ยวกับนาฏกรรม ให้หมายความรวมถึง เปลี่ยนงาน ที่มีใช้นาฏกรรมให้เป็นนาฏกรรม หรือเปลี่ยนนาฏกรรมให้เป็นงานที่มีใช้นาฏกรรม ทั้งนี้ ไม่ว่าในภาษาเดิมหรือต่างภาษากัน

“นาฏกรรม” หมายความว่า งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า หรือการแสดงที่ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราว และให้หมายความรวมถึงการแสดงโดยวิธีใบ้ด้วย

(4) ในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปกรรม ให้หมายความรวมถึง เปลี่ยนงาน ที่เป็นรูปสองมิติหรือสามมิติ ให้เป็นรูปสามมิติหรือสองมิติ หรือทำหุ่นจำลอง จากงานต้นฉบับ

(5) ในส่วนที่เกี่ยวกับดนตรีกรรม ให้หมายความรวมถึง จัดลำดับ เรียบเรียงเสียงประสานหรือเปลี่ยนคำร้องหรือทำนองใหม่

- การรวบรวมงานโดยได้รับอนุญาต (Compilation of Data) :
 - ผู้รวบรวมได้ลิขสิทธิ์ในงานที่รวบรวม แต่ไม่กระทบสิทธิ
เจ้าของเดิม (ม. 12)

- การโอนสิทธิโดยทางนิติกรรม
 - ทำเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน
(ม. 17 วรรค 3)
 - สัญญาโอนสิทธิ \neq สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ

- การโอนสิทธิ์โดยทางมรดก
 - พันัยกรรม
 - ไม่มีพันัยกรรม

ลิขสิทธิ์

≠

สิทธิข้างเคียง

(Copyright)

(Related Rights/
Neighbouring Rights)

ลิขสิทธิ์

- สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์
- สิทธิของผู้สร้างสรรค์

สิทธิ์ข้างเคียง

- สิทธิของนักแสดง
- สิทธิของผู้ผลิตสิ่งบันทึกเสียง
- สิทธิขององค์กรแพร่เสียง
แพร่ภาพ

สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์

- แนวความคิดพื้นฐาน
- ประเภทของสิทธิ

สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์มีกี่ประเภท

เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิดังนี้

1. ทำซ้ำหรือดัดแปลง

“ทำซ้ำ” หมายความว่ารวมถึง คัดลอกไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ
เลียนแบบ ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ
หรือบันทึกเสียงและภาพ จากต้นฉบับ จากสำเนา หรือจาก
การโฆษณาในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือ
บางส่วน สำหรับในส่วนที่เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์
ให้หมายความถึง คัดลอกหรือทำสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์
จากสื่อบันทึกใด ไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ
โดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมด
หรือบางส่วน

2. เผยแพร่ต่อสาธารณชน

“เผยแพร่ต่อสาธารณชน” หมายความว่า ทำให้
ปรากฏต่อสาธารณชน โดยการแสดง การบรรยาย
การสวด การบรรเลง การทำให้ปรากฏด้วยเสียงและ
หรือภาพ การก่อสร้าง การจำหน่าย หรือโดยวิธีอื่นใด
ซึ่งงานที่ได้จัดทำขึ้น

3. ให้เช่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โสตทัศนวัสดุ
ภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียง (สิทธิในการให้เช่า)
(TRIPs Art.11, 14 (4))

TRIPs Art.11

“In respect of at least computer programs and cinematographic works, a Member shall provide authors and their successors in title the right to authorize or to prohibit the commercial rental to the public of originals or copies of their copyright works. A Member shall be excepted from this obligation in respect of cinematographic works unless such rental has led to widespread copying of such works which is materially impairing the exclusive right of reproduction conferred in that Member on authors and their successors in title. In respect of computer programs, this obligation does not apply to rentals where the program itself is not the essential object of the rental.”

TRIPs Art.14

“4. The provisions of Article 11 in respect of computer programs shall apply mutatis mutandis to producers of phonograms and any other right holders in phonograms as determined in a Member's law. If on 15 April 1994 a Member has in force a system of equitable remuneration of right holders in respect of the rental of phonograms, it may maintain such system provided that the commercial rental of phonograms is not giving rise to the material impairment of the exclusive rights of reproduction of right holders.”

4. ให้ประโยชน์ที่เกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น
5. อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิตาม (1) – (4)
(ม. 15)

สิทธิของผู้สร้างสรรค์ (Moral Rights)

- แนวความคิดพื้นฐาน
- ประเภทของสิทธิ

มาตรา 18 “ผู้สร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิที่จะแสดงว่าตนเป็นผู้สร้างสรรค์งานดังกล่าว และมีสิทธิที่จะห้ามมิให้ผู้รับโอนลิขสิทธิ์หรือบุคคลอื่นใดบิดเบือน ตัดทอน ดัดแปลงหรือทำโดยประการอื่นใดแก่งานนั้นจนเกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของผู้สร้างสรรค์...”

สิทธิของผู้สร้างสรรค์มีกี่ประเภท

ผู้สร้างสรรค์มีสิทธิดังนี้

1. สิทธิที่จะแสดงว่าเป็นผู้สร้างสรรค์งาน
2. สิทธิที่จะห้ามมิให้มีการบิดเบือน ตัดทอน ดัดแปลง หรือทำโดยประการอื่นใดแก่งานจนเกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของผู้สร้างสรรค์
(ม. 18)

ข้อสังเกต

- กรณีที่มีการโอนลิขสิทธิ์
- อายุการคุ้มครองสิทธิของผู้สร้างสรรค์ = สิทธิ
ของเจ้าของลิขสิทธิ์
- “...ทายาทของผู้สร้างสรรค์มีสิทธิที่จะฟ้องร้อง...
ได้ตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์...” (ม.18)

ข้อสังเกต

- ตกลงยกเว้นได้โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร

สิทธิข้างเคียง

(Related Rights/Neighbouring Rights)

- สิทธิของนักแสดง
- สิทธิของผู้ผลิตสิ่งบันทึกเสียง
- สิทธิขององค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพ

สิทธิข้างเคียงในต่างประเทศ

- แยกสิทธิและสิทธิข้างเคียง
- สิทธิข้างเคียงรวมอยู่ในสิทธิ

สิทธิข้างเคียงในประเทศไทย

- สิทธิของนักแสดง : หมวด 2
- สิ่งบันทึกเสียง : มาตรา 6
- งานแพร่เสียงแพร่ภาพ : มาตรา 6

สิทธิของนักแสดง

มาตรา 44 บัญญัติว่า “นักแสดงย่อมมีสิทธิแต่ผู้เดียวในการกระทำอันเกี่ยวกับการแสดงของตนดังต่อไปนี้

- (1) แพร่เสียงแพร่ภาพ หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนซึ่งการแสดง เว้นแต่จะเป็นการแพร่เสียงแพร่ภาพหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนจากสิ่งบันทึกการแสดงที่มีการบันทึกไว้แล้ว
- (2) บันทึกการแสดงที่ยังไม่มีการบันทึกไว้แล้ว
- (3) ทำซ้ำซึ่งสิ่งบันทึกการแสดงที่มีผู้บันทึกไว้โดยไม่ได้รับอนุญาต จากนักแสดงหรือสิ่งบันทึกการแสดงที่ได้รับอนุญาตเพื่อวัตถุประสงค์อื่น หรือสิ่งบันทึกการแสดงที่เข้าข่ายกเว้นการละเมิดสิทธิของนักแสดงตามมาตรา 53”

“นักแสดง” หมายความว่า ผู้แสดง นักดนตรี นักร้อง
นักเต้น นักรำ และผู้ซึ่งแสดงท่าทาง ร้อง กล่าว พากย์
แสดงตามบทหรือในลักษณะอื่นใด

(ม.4)

สิทธิของนักแสดง

- แพร่เสียงแพร่ภาพ เผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งการแสดง (เว้นแต่จะเป็นการกระทำโดยใช้สิ่งบันทึกการแสดงที่บันทึกไว้แล้ว)
- บันทึกการแสดงที่ยังไม่มีการบันทึก
- ทำซ้ำสิ่งบันทึกการแสดง (ตามเงื่อนไขของกฎหมาย)
(ม.44)

การละเมิดลิขสิทธิ์

- การละเมิดลิขสิทธิ์ขั้นต้น (ม.27 – 30)
- การละเมิดลิขสิทธิ์ขั้นรอง (ม.31)

การละเมิดลิขสิทธิ์ขั้นต้น

1. ทำซ้ำ

มาตรา 28/1 การทำซ้ำโดยการบันทึกเสียงหรือภาพหรือทั้งเสียงและภาพจากภาพยนตร์อันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ในโรงภาพยนตร์ตามกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วนโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 15(5) ในระหว่างการฉายในโรงภาพยนตร์ ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และมีให้นำมาตรา 32 วรรคสอง (2) มาใช้บังคับ

2. ดัดแปลง

3. เผยแพร่ต่อสาธารณชน

4. ให้เช่าโฮสต์ทัศนวัสดุ ภาพยนตร์

สิ่งบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์

(มาตรา 29, 30)

5.งานแพร่เสียงแพร่ภาพ

- จัดทำโสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์
สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
- แพร่เสียงแพร่ภาพซ้ำ

(มาตรา 29)

5. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ (ต่อ)

- จัดให้ประชาชนฟังหรือชมงานแพร่เสียงแพร่ภาพ โดยเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า (มาตรา 29)

ข้อสังเกต

- การลอกเลียนโดยอ้างมาจากงานที่ทำซ้ำ หรือดัดแปลงโดยได้รับอนุญาต/ โดยไม่ได้ อนุญาต
- ปริมาณการลอกเลียน \neq ลอกเลียน ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ

การละเมิดลิขสิทธิ์ชั้นรอง

รู้หรือมีเหตุควรรู้ว่างานละเมิดลิขสิทธิ์ +
เพื่อหากำไร + กระทำดังนี้

1. ขายเป็นไว้เพื่อขาย เสนอขาย ให้เช่า
เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้อ
2. เผยแพร่ต่อสาธารณชน

(มาตรา 31)

การละเมิดลิขสิทธิ์ชั้นรอง (ต่อ)

3. แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย แก่เจ้าของลิขสิทธิ์
4. นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร

(มาตรา 31)

อัตราโทษ

- การละเมิดขั้นต้น เช่น ม.69
- การละเมิดขั้นรอง เช่น ม.70

ม. 69 ผู้ใดกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิ
ของนักแสดงตามมาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 29
มาตรา 30 หรือมาตรา 52 ต้องระวางโทษปรับตั้ง
แต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็น
การกระทำเพื่อการค้า ผู้กระทำ ต้องระวางโทษ
จำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสี่ปี หรือปรับตั้งแต่
หนึ่งแสนบาทถึงแปดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ม. 70 ผู้ใดกระทำการอันละเมิดลิขสิทธิ์ตาม
มาตรา 31 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท
ถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าการกระทำ ความผิดตามวรรคหนึ่งเป็น
การกระทำเพื่อการค้า ผู้กระทำ ต้องระวางโทษ
จำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้า
หมื่นบาท ถึงสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4488/2559

“การทำซ้ำโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์นั้น ไม่ว่าจะเป็นการทำซ้ำจากบันทึกของงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ที่ผู้เสียหายอนุญาตให้ทำขึ้น หรือทำซ้ำจากบันทึกของงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีผู้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหาย ก็ล้วนเป็นการกระทำต่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ซึ่งถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 30 (1)”

เพราะชุดคำสั่งที่เขียนด้วยภาษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (source code) หรือภาษาเครื่อง (object code) อันเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 4 ซึ่งบันทึกอยู่ในงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายหรือบันทึกอยู่ในบันทึกของงานที่ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายนั้นเป็นผลงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายที่ได้รับความคุ้มครองตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 และ 6”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1908/2546

“โจทก์...เป็นข้าราชการในสังกัดสำนักงาน ก.พ. มีหน้าที่โดยตรงในการประเมินผลการฝึกอบรม แต่ไม่มีหน้าที่จัดทำเอกสารหรือเขียนตำราทางวิชาการเพื่อใช้ในการฝึกอบรม...การที่โจทก์เขียนหนังสือดังกล่าวขึ้น จึงไม่ถือว่าเป็นงานที่โจทก์ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ในกรอบงานของโจทก์และสำนักงาน ก.พ. ซึ่งโจทก์สังกัดก็มิได้มีคำสั่งให้โจทก์เขียนหนังสือดังกล่าว หรือมีการจ่ายค่าตอบแทนให้ โจทก์เขียนหนังสือทั้งสองเล่มดังกล่าวนอกเวลาราชการ...โดยใช้ถ้อยคำและคำอธิบายของโจทก์ใหม่ทั้งหมดตามความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ของโจทก์โดยตรง จึงเป็นงานนิพนธ์ที่โจทก์ทำขึ้นโดยไม่ได้ลอกเลียนงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่น โจทก์จึงเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

มิใช่สำนักงาน ก.พ. เป็นเจ้าของสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 14...หนังสือของจำเลยที่ 1 มีข้อความที่เหมือนและคล้ายกับข้อความที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ...ของโจทก์ในส่วนอันเป็นสาระสำคัญของงานประมาณ 30 หน้า จากจำนวนประมาณ 150 หน้า ข้อความบางตอนมีลักษณะเกือบเหมือนกัน คำต่อคำ บางตอนมีลักษณะดัดแปลงให้ต่างกันเล็กน้อย และบางตอนก็เพียงแต่ปรับเปลี่ยนหัวข้อย่อยเท่านั้น ซึ่งยากที่จะเกิดขึ้นได้โดยบังเอิญ การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงเป็นการทำซ้ำและดัดแปลงงานวรรณกรรมอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ เมื่อจำเลยที่ 1 กระทำไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากโจทก์ การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของโจทก์”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5843/2543

“จำเลยทำซ้ำโดยถ่ายเอกสารงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์รวมไว้หลายชุดแล้วเก็บไว้ที่ร้านค้าของจำเลยซึ่งอยู่ใกล้มหาวิทยาลัย...เป็นการทำซ้ำงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์รวมโดยการถ่ายสำเนาเอกสารจำนวน 43 ชุดไว้เพื่อขาย เสนอขาย และมีไว้เพื่อขายอันเป็นการที่จำเลยทำซ้ำขึ้นเองเพื่อการค้าและแสวงหาประโยชน์จากการขายสำเนางานที่จำเลยทำซ้ำขึ้นมา

มิใช่การรับจ้างถ่ายเอกสารจากนักศึกษาที่ต้องการได้ตำแหน่งงาน
ที่เกิดจากการทำซ้ำไปใช้ในการศึกษาวิจัยอันเป็นเหตุยกเว้นมิให้
ถือว่าการทำซ้ำของจำเลยเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ
ลิขสิทธิ์ฯ มาตรา 32 (1) แต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5469/2552

“การนำส่วนที่เป็นสาระสำคัญ (Substantial part) ของเพลง “สายชล” ไปใช้ในภาพยนตร์...ต้องขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์การนำเพลง “สายชล” ไปใช้ในภาพยนตร์เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยมีจุดประสงค์ในการหากำไรและมีการจัดทำโสตทัศนวัสดุในรูปแบบวีซีดีและดีวีดีเพื่อจำหน่ายในเวลาต่อมา นับเป็นการแสวงหาประโยชน์ทางการค้าของจำเลยทั้งสองแล้ว จึงไม่เข้าข่ายที่จะได้รับยกเว้นตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ฯ มาตรา 32

แม่ทำนองเพลง “สายชล” จะถูกนำไปใช้เพียง 2 ประโยค
แต่จำเลยทั้งสองไม่ได้นำเสนอเลยว่า เพลง 2 ประโยคดังกล่าว
ไม่ใช่เป็นส่วนสาระสำคัญของเพลงหรือมีลำดับดนตรีเป็น
ทำนองสามัญหรือคล้ายกับเพลงต่างๆ ไป...หรือเมื่อสาธารณชน
รับฟังแล้วก็ไม่อาจทราบได้ว่าเป็นทำนองเพลงอะไร ในทาง
กลับกันท่อนแรกของเพลงทั่วไปมักจะเป็นส่วนสำคัญของเพลง
ที่สาธารณชนสามารถจดจำได้ ทั้งเพลงที่มีชื่อเพลงปรากฏอยู่
ในท่อนที่สองของเพลงด้วย

ถือว่าเป็นการนำส่วนที่เป็นสาระสำคัญ (Substantial part)
ของเพลง “สายชล” ไปใช้ในภาพยนตร์ดังกล่าวแล้ว...
การนำไปใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการค้า...จะต้อง
ดำเนินการขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์...

การนำเพลง “สายชล” ไปใช้ในภาพยนตร์เพื่อเผยแพร่
ต่อสาธารณชนโดยมีจุดประสงค์ในการหากำไร และมีการ
จัดทำโสตทัศนวัสดุในรูปแบบวีซีดีและดีวีดีเพื่อจำหน่ายใน
เวลาต่อมา นับเป็นการแสวงหาประโยชน์ทางการค้าของจำเลย
ทั้งสองแล้ว จึงไม่เข้าข่ายที่จะได้รับยกเว้นตามพระราชบัญญัติ
ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 32 แต่อย่างใด...”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 664/2549

“จำเลยรับสัญญาณภาพและเสียงของจอทกร่วมที่ส่งสัญญาณไปตามสายเคเบิลใยแก้วนำแสง จากนั้นใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อกับสายสัญญาณเคเบิลเข้าเครื่องถอดรหัสสัญญาณไปพ่วงต่อเข้ากับเครื่องรับโทรทัศน์ของจำเลย แล้วขยายสัญญาณโทรทัศน์แยกและต่อสัญญาณแพร่เสียงแพร่ภาพไปยังห้องเช่าต่าง ๆ ของผู้พักอาศัยในอาคารของจำเลย โดยจำเลยได้รับผลประโยชน์จากค่าเช่าห้องพักและค่าบริการจากผู้เช่าเพื่อแสวงหากำไรในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตจากจอทกร่วมทั้งสอง

ถือได้ว่าการกระทำของจำเลยเป็นการจัดทำงานแพร่ภาพ
แพร่เสียง...ซึ่งเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมทั้งสอง
เมื่อการกระทำของจำเลยเป็นการกระทำเพื่อการค้า
จำเลยจึงมีความผิดตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา
29 ประกอบมาตรา 69 วรรคสอง”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6359/2551

“จำเลยลักลอบใช้อุปกรณ์เครื่องรับสัญญาณดาวเทียม (จานดาวเทียม) รับสัญญาณงานแพร่เสียงแพร่ภาพของผู้เสียหาย ทั้งสองเข้ามาแล้วส่งผ่านเข้าไปในเครื่องรวมสัญญาณ จากนั้นจึงส่งสัญญาณผ่านทางสายนำสัญญาณไปยังเครื่องรับโทรทัศน์ที่อยู่ในห้องพักในอพาร์ทเมนต์ โดยเรียกเก็บเงินและผลประโยชน์ เป็นค่าบริการรายเดือนรวมอยู่ในค่าเช่าห้องพักของจำเลย เป็นการกระทำเพื่อการค้า...

จำเลยแพร่สัญญาณงานแพร่เสียงแพร่ภาพของผู้เสียหายทั้งสอง
ให้ผู้ให้บริการเช่าห้องพักในอพาร์ทเมนต์ของจำเลยได้รับชมรับฟัง
ด้วยการต่อสัญญาณเข้าไปในห้องเช่า ซึ่งมีลักษณะเป็นการแพร่
เสียงแพร่ภาพต่อไปจากการแพร่เสียงแพร่ภาพของผู้เสียหายทั้งสอง
โดยไม่มีการบันทึกงานนั้นไว้ก่อน การกระทำของจำเลยจึงเป็น
ความผิดฐานจัดทำงานแพร่เสียงแพร่ภาพ
ตามมาตรา 29 (1)”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3977/2534

“จำเลยเป็นพ่อค้าประกอบอาชีพจำหน่ายหนังสือแบบเรียน และแบบฝึกหัดมานานประมาณ 20 ปีแล้ว มีร้านค้าของตนเอง และเป็นตัวแทนจำหน่ายหนังสือแบบเรียนขององค์การค้าของ คุรุสภา จำเลยย่อมมีความรู้ความเข้าใจมีประสบการณ์และความชำนาญในการตรวจตราหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดต่าง ๆ ที่สั่งมาจำหน่ายในร้านค้าของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ จำเลย ได้รู้เห็นหนังสือของกลางนั้นอยู่แล้วว่าไม่ใช่เป็นหนังสือแบบเรียน หรือแบบฝึกหัดที่แท้จริงของผู้เสียหายและย่อมสังเกตเห็นว่าหนังสือ ของกลาง”

ดังกล่าวมีลักษณะแตกต่างจากหนังสือของผู้เสียหายที่จำเลย
เคยสั่งซื้อจากองค์การค้าของคุรุสภา ซึ่งผู้เสียหายสงวน
ลิขสิทธิ์ ดังนี้ถือได้ว่า จำเลยขายหรือเสนอขายหนังสือของ
กลาง จำนวน 91 เล่มนั้น โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นหนังสือที่พิมพ์
ขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหาย จำเลยจึงมีความผิดตาม
พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 มาตรา 27.”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5715/2562

“จำเลยในฐานะเจ้าของร้านซึ่งประกอบกิจการร้านค้าโอเกะย่อมมีหน้าที่ต้องตรวจตราดูแลและควบคุมการดำเนินกิจการของร้านให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและไม่ผิดกฎหมาย การที่จำเลยเป็นผู้ติดต่อให้เจ้าของตู้เพลงคาราโอเกะหยอดเหรียญที่มีงานเพลงซึ่งได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายมาติดตั้งที่ร้าน...ของจำเลย จำเลยยอมอยู่ในวิสัยที่จะตรวจสอบได้ว่างานเพลงที่ติดตั้งในหน่วยความจำของตู้เพลงคาราโอเกะหยอดเหรียญดังกล่าวเป็นงานที่ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายหรือไม่ จำเลยจึงรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่างานดังกล่าวทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหาย

เมื่อมีการเปิดเพลงดังกล่าวจากตู้เพลงคาราโอเกะหยุดเหรียญ โดยแบ่งปันผลประโยชน์กัน จึงเป็นความผิดสำเร็จ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานเผยแพร่ต่อสาธารณชนในงานที่ได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายเพื่อหากำไรอันเป็นการกระทำเพื่อการค้า...จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 31(2) ประกอบมาตรา 70 วรรคสอง...”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8330/2549

“พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 15 (5) มิได้บัญญัติให้สัญญาอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์ต้องทำเป็นหนังสือ ต่างกับพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ที่มาตรา 68 วรรคสอง บัญญัติให้สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า...การโอนลิขสิทธิ์...มาตรา 17 วรรคสาม บัญญัติไว้ชัดเจนว่าการโอนลิขสิทธิ์ซึ่งมิใช่ทางมรดกต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน”